

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה,
תוכנית אתגר, תואר שני, שנה"ל תשס"ז
71-503-38

הקורס: סוגיות בפוליטיקה העולמית אחרי המלחמה הקרה
המרצה: ד"ר שלמה פרלה

הקורס עוסק במאפייני הסוגיות המרכזיות של הפוליטיקה העולמית לאחר המלחמה הקרה. ההנחה היא כי קריסת המערכת הדו-קוטבית מזמינה התמודדות על השגת הגמוניה עולמית ואזורית, אגב קיומה של דינמיקת שיתוף פעולה בתחומים מגוונים בין השחקנים המתחרים. ההתייחסות לסוגיות הנדונות תהא תוך בחינת הפרופורציה בין המגמות הקונפליקטואלית לבין אלו ההרמוניות, תוך עיגון הדין בתיאוריות המסורתיות והרפלקטיביות.

דרישות הקורס: השתתפות פעילה בשעורים
שני מבחני בקיאות על חומר הקריאה (מבחן אחד לכל סמסטר, כל מבחן יוערך ב 20 נקודות מהציון הסופי). מבחן מסכם - 60 נקודות

ספרי יסוד:

צ'רלס קגלי, יוג'ין וויטקוף, הפוליטיקה העולמית-מגמות ותמורות, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה 2002
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

ג'וזף א. שטיגליץ, אי נחת בגלובליזציה, תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, תשס"ה
שמור מדעי המדינה לפי שטי.אי (1093104)

John Baylis & Steve Smith, (eds). The Globalization of World Politics, second edition, Oxford University Press 2001
שמור מדעי המדינה לפי GLO (491577)

James Lee Ray & Juliet Kaarbo, Global Politics, (Eighth Edition), Houghton Mifflin Company, Boston New York 2005
909.82 RAY g8 (1070244)

נושאים, ורשימת קריאה:
תיאוריות מתחרות להבנת המערכת העולמית לאחר המלחמה הקרה:
קגלי- וויטקוף, 21 - 44
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Kenneth N. Waltz, "The Emerging Structure of International Politics", International Security 18 (2) 1993, 44-79
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Steven L. Lamy, "Contemporary mainstream approaches: neo-realism and neo-liberalism" in Baylis & Smith 182-199
שמור מדעי המדינה לפי GLO (491577)

Steve Smith, "Reflectivist and constructivist approaches to international theory" in Baylis & Smith 224-249
שמור מדעי המדינה לפי GLO (491577)

Alexander Wendt, "Constructing International Politics", International Security, 20 (summer 1995) 71-81
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

John J. Mearsheimer, "The False Promise of International Institutes", International Security, 19 (winter 1994/95) 5-49
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

דינמיקת הגלובליזציה ומעמדה של מדינת הלאום :
קגלי-וויטקוף, 107 - 113
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Ray, James Lee & Kaarbo, Juliet 2005. Global politics Houghton Mifflin Co., Boston New York. pp. 486-518
שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

Jessica T Mathew, "Power Shift" Foreign Affairs 76 (Jan-Feb 1997)
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Martin Wolf, "Will the Nation-State Survive Globalization?", Foreign Affairs, 80 Jan-Feb 2001 178-191
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Stanley Hoffman, "Clash of Globalizations", Foreign Affairs , 81 Jul-Aug 2002 104-115
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Suzanne Berger & Ronald Dore, (eds) National Diversity and Global Capitalism, Ithaca: Cornell Uni. Press, 1996, Introduction, 1-25
337 NAT 1996 (458489)

Robert Wade, "Globalization and Its Limits: Reports of the Death of National Economy Are Greatly Exaggerated", in Berger & Dore, *ibid.*
337 NAT 1996 (458489)

משטרים וארגונים בינלאומיים ואזוריים :
מעמד האו"ם :
קגלי-וויטקוף, 166 - 172, 571 - 580
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Ray & Kaarbo, *ibid*, 261-278
שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

Thomas G. Weiss, David P. Forsythe, and Roger A. Coate, The United Nations and Changing World Politics (Boulder, Colo, Westview Press, 2001 chs. 3 & 4.
אין

Saadia Touval, "Why the U.N. Fails", Foreign Affairs, 73: (1) 1994
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

הבנק העולמי וקרן המטבע הבינלאומית :
שטיגליץ, פרקים א' ח'

Ray & Kaarbo, 312-336
שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

Sebastian Mallaby, "Saving the World Bank", Foreign Affairs, 84,(3) May-Jun 2005
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

ארגון הסחר העולמי :

Lori Wallach & Patrick Woodall, Whose Trade Organization? The New Press, New York
London, 2004, chs. 1, 6, 7, 9,
אין

הפוליטיקה של איכות הסביבה :

קגלי-וויטקוף, 339 – 374

שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Owen Greene, "Environmental Issues", Baylis & Smith, 393-412
שמור מדעי המדינה לפי (491577)GLO

Broadhurst, A.L. & Ledgerwood, G. "Environmental Diplomacy of States" International Relations, 14 (2) 1998
אין

Jacoby, H.D. et.al. "Kyoto's Unfinished Business" Foreign Affairs, 77, (4) 1998, 54-66
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

הפוליטיקה של זכויות אדם :

Ray & Kaarbo, 291-297
שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

Andrew Hurrell, "Power Principles and Prudence: Protecting Human Rights in a Deeply Divided World" in Dunne, T. & Wheeler, N. J. (eds), Human Rights in Global Politics, Cambridge, Cambridge Uni. Press 1999, 277-302
323 HUM 1999 (491520)

האיחוד האירופי כשחקן בינלאומי :

קגלי-וויטקוף, 172 - 187

שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Thomas Christiansen, "European and Regional Integration", in Baylis & Smith, 507-512
שמור מדעי המדינה לפי (491577)GLO

Ray & Kaarob, 372-399
שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

הפוליטיקה של הכלכלה הבינלאומית ומלחמות הסחר :

קגלי-וויטקוף, 224 – 263

שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Ngair Woods, "International Political Economy in an Age of Globalization" in Baylis & Smith, 277-299
שמור מדעי המדינה לפי (491577)GLO

Jeffrey E.Garten, "Business and Foreign Policy", Foreign Affairs, 76 (3) May-June 1999, 67-79
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Michel Fullilove, "All the Presidents Men" Foreign Affairs, 84,(2) 13-18
כתב עת באולם 6 וגם EJournal

בטחון גלובלי

: בטחון קיבוצי והגדרה מחודשת של נאט"ו

John Baylis, "International and Global Security in the Post-Cold war Era", in Baylis & Smith, 253-274

שמור מדעי המדינה לפי (491577)GLO

Charles A. Kupchan & Clifford A. Kupchan, "The Promise of Collective Security", International Security, 20 (1) Summer 1995, 52-61

כתב עת באולם 6 וגם EJournal

Andrew Cottey, "NATO: Globalization or Redundancy?", Contemporary Security Policy, 25, (3), (December 2004), 391-408

כתב עת באולם 5, מדעי המדינה (תצוגה)

Timothy Edmunds, "NATO and its New Members", Survival, 45, (3), Autumn 2003, 145-166

כתב עת באולם 3 וגם EJournal

Risto E. J. Pentilla, The Role of the G8 in International Peace and Security, Adelphi Paper 335, The International Institute of Strategic Studies, 2003.

327.17 PEN r (571763)

Joon Num Mak, "The Asian-Pacific Security Order" in Anthony McGrew & Cristopher Brook (eds) Asia-Pacific in the New World Order, Routledge, London, 1998, 88-119

שמור מדעי המדינה לפי (391951)ASI

Anthony McGrew, "Restructuring Foreign and Defence Policy: The U.S." in McGrew & Brook, ibid. 158-186

שמור מדעי המדינה לפי (391951)ASI

תרבות הביטחון האירופית לעומת האמריקאית :
רוברט קגן, "כוח וחולשה", תכלת 15 : 2003 עמ' 39-70
כתב עת באולם 4

James A. Wyllie, European Security, Longman, London & New York, pp. 80-96

אין

טרור עולמי וסכנת הנשק להשמדה המונית :
קגלי-וויטקוף, 426 - 446
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Darryl Howlett, "Nuclear Proliferation" in Baylis & Smith, 422-436

שמור מדעי המדינה לפי (491577)GLO

Leonard S. Spector, "Neo-Non proliferation", Survival, 37 (1) (Spring 1995) 66-85

כתב עת באולם 3

Ray & kaarbo, ibid. 464-485.

שמור מדעי המדינה לפי RAY (1070244)

David Brown, " 'The War on Terrorism would not be Possible without NATO': A Critique", Contemporary Security Policy, 25: (3) (December 2004) 409-429

כתב עת באולם 5, מדעי המדינה (תצוגה)

פרטיקולריזם אתני ותרבותי כבעיה פוליטית עולמית :
קגלי-וויטקוף, 190 - 206
שמור מדעי-המדינה לפי קגל.פו (535703)

Simon Murden, "Culture in World Affairs", in Baylis & Smith, 456-468
שמור מדעי המדינה לפי GLO (491577)

John Gray, "International Conflict and Clashes of Civilizations", International Affairs, 74, (1)
January 1998, 149-163
כתב עת באולם 5, מדעי המדינה (תצוגה)

שלמה פרלה, "בלפסט וירושלים-הקונפליקט כיסוד המציאות", נתיב, 77 נוב. 2000 עמ' 35-39.
כתב עת באולם 4